EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 20.6.2017
COM(2017) 329 final

2017/0134 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

rahvamajanduse kogutulu ühtlustamise kohta turuhindades (rahvamajanduse kogutulu määrus), millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/130/EMÜ, Euratom ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1287/2003

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Kogurahvatulu (ehk rahvamajanduse kogutulu) põhjal arvutatakse Euroopa Liidu (EL) eelarve omavahendite suurim osa. Nõukogu 15. juuli 2003. aasta määruses (EÜ, Euratom) nr 1287/2003 rahvamajanduse kogutulu ühtlustamise kohta turuhindades (rahvamajanduse kogutulu määrus)[1] on sätestatud omavahendite jaoks rahvamajanduse kogutulu statistika arvutamise ja kontrollimise statistiline alus.

Komisjon peab rahvamajanduse kogutulu määruse muutmist vajalikuks järgmistel põhjustel.

– 26. mail 2014 võeti vastu uus nn omavahendite otsus: nõukogu otsus 2014/335/EL (Euratom) Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta,[2] mis jõustus 1. oktoobril 2016. Otsuses on sätestatud, et omavahendite jaoks määratakse liikmesriikide kogurahvatulu kindlaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määruse (EL) nr 549/2013 (Euroopa Liidus kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta) (ESA 2010) kohaselt.

– ESA 2010[3] võeti vastu 21. mail 2013 ja septembris 2014 sai sellest rahvamajanduse arvepidamise andmete arvutamise uus standard ELis. Sellega asendati nõukogu 25. juuni 1996. aasta määrus (EÜ) nr 2223/96 ühenduses kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta[4] (ESA 95).

– Euroopa Kontrollikoja eriaruandes nr 11/2013 „Õigete kogurahvatulu andmete saamine: struktureeritum ja sihipärasem lähenemisviis muudaks komisjoni kontrolli mõjusamaks“[5] esitati soovitusi selle töö parandamiseks.

– Komisjoni teatises Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Euroopa Liidu statistika koostamise metoodika kohta: vaade järgmisele kümnendile“[6] esitatakse muu hulgas ettepanekud selliste statistika tegemise protsesside integreerimiseks, nagu rahvamajanduse arvepidamise andmete edastamise kuupäevade ühtlustamine ja nende sisestamine ühtsesse IT-süsteemi.

– Kuna kogurahvatulu andmeid kasutatakse muuks otstarbeks kui omavahendite jaoks ning selleks, et säilitada statistiline andmeterviklus, leitakse, et statistika koostamiseks on asjakohasem teistsugune õiguslik alus ehk Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 338 lõige 1 kui kehtiv õiguslik alus ehk nõukogu 29. septembri 2000. aasta otsus 2000/597/EÜ, Euratom Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta[7], mis tunnistati niikuinii kehtetuks.

– Euroopa statistikasüsteem (ESS) on otsustanud koondada oma komiteemenetluse volitused ühte komiteesse – Euroopa statistikasüsteemi komiteesse; see tähendab, et praegune kogurahvatulu komitee tuleks asendada ametliku eksperdirühmaga.

---

1 ELT L 19.7.2003, lk 1.
2 ELT L 7.6.2014, lk 105.
3 ELT L 174, 26.6.2013, lk 1.
4 EÜT L 310, 30.11.1996, lk 1.
5 ELT C 362, 12.12.2013, lk 2.
6 COM (2009) 404, 10.8.2009.
7 EÜT L 253, 7.10.2000, lk 42.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanek on väga sarnane määruse (EÜ, Euratom) nr 1287/2003 sisuga. Kuid ettepaneku sätted jaotatakse ära nõukogu ja Euroopa Parlamendi poolt vastu võetava määruse ning komisjoni otsuse vahel; komisjoni otsuses määratakse kindlaks kogurahvatulu komiteed asendava ametliku eksperdirühma töö.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ei kohaldata.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Euroopa statistika õiguslik alus on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 338. Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad seadusandliku tavamenetluse alusel artikli 338 lõike 1 kohaselt meetmeid statistika koostamiseks, kui see on vajalik, et Euroopa Liit saaks täita oma ülesandeid. Artikli 338 lõikes 2 on esitatud Euroopa statistika koostamise nõuded, mille kohaselt peab statistika vastama erapooletuse, usaldusväärsuse, objektiivsuse, teadusliku sõltumatuse, tasuvuse ja statistilise konfidentsiaalsuse nõuetele.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 338 lõike 1 kasutamine õigusliku alusena on muutus võrreldes määrusega (EÜ, Euratom) nr 1287/2003, mille õiguslik alus oli varasema omavahendite otsuse ehk otsuse 2000/597/EÜ artikli 8 lõige 2. Uus omavahendite otsus (nõukogu otsus 2014/335/EL, Euratom) ei sisalda uue rahvamajanduse kogutulu määruse vastuvõtmiseks samasugust õiguslikku alust.

Käesoleva määruse peamine eesmärk on kogurahvatulu arvestamise ühtlustamine määrusega (EL) nr 549/2013, mille õiguslik alus on samuti artikli 338 lõige 1. Pealegi kasutatakse kogurahvatulu andmeid muul eesmärgil kui omavahendite arvutamine, eelkõige riiklikuks majanduspoliitika ja mitmesuguste liidu poliitikasuundade jaoks. Eespool öeldut arvestades on ELi toimimise lepingu artikli 338 lõige 1 oluline ja asjakohane õiguslik alus. Kasutades ELi toimimise lepingu artikli 338 lõiget 1 on võimalik võtta arvesse ja toetada uues omavahendite otsuses kirjeldatud poliitikat ja samas rõhutada käesoleva määruse ettepaneku statistilisest aspektist laiema ulatusega sisu.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Subsidiaarsuse põhimõtet kohaldatakse ettepaneku selles osas, mis ei kuulu liidu ainupädevusse.

Käesolev määruse ettepanek on koostatud eesmärgiga tugevdada kogurahvatulu koondsumma võrreldavust, usaldusväärsust ja ammendavust. Kogurahvatulu andmeid saab kontrollida vaid ELi tasandil, et määrata kindlaks ELi eelarvesse tehtavad osamaksed. Omaette tegutsedes ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada kavandatud meetmete eesmärki, mis on võrreldavuse, usaldusväärsuse ja ammendavuse tagamine. ELi tasandil saab ELi õigusaktiga võtta tõhusamaid meetmeid.

Liit võib seepärast võtta meetmeid nimetatud valdkonnas kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek hõlmab kogurahvatulu andmete kogumist. Kooskõlas ESA 2010 üleminekusätteid käsitleva artikli 10 lõikega 1 peaks omavahendite kogumise kindel ühtne kord põhinema ESA 95-l senikaua, kuni nõukogu 7. juuni 2007. aasta otsus 2007/436/EÜ, Euratom, Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta[8] jääb jõusse. Otsus 2007/436/EÜ, Euratom on nüüd asendatud ja seepärast on tarvis vastavalt kohandada kogurahvatuluandmete kogumist.

Määrusega (EÜ, Euratom) nr 1287/2003 sätestatud korra soovitatud muudatuste hulka kuulub kogurahvatulu andmete esitamise kohandamine ESA 2010ga ja Euroopa statistikasüsteemi komitee kasutuselevõtmine komiteemenetluse asjakohase komiteena kogurahvatulu komitee asemel ning osana uues ESSi struktuuris, et parandada selge püramiidikujulise struktuuri raames koordineerimist ja partnerlust, kusjuures selle kõrgeimaks strateegiaorganiks oleks Euroopa statistikasüsteemi komitee. Euroopa statistikasüsteemi komitee toetas sellist uut lähenemisviisi 2012. aasta veebruaris[9].

See ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik määruse eesmärkide saavutamiseks.

- **Vahendi valik**

Kasutatakse sama õigusakti kui praegugi. Siiski on edaspidi vajalik võtta vastu komisjoni otsus, millega pärast käesoleva määruse jõustumist moodustatakse kogurahvatulu eksperdirühm.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Tuleks märkida, et käesolev määrus on vaid olemasoleva määruse ajakohastamine, mis on vajalik, et võtta arvesse uut õiguslikku alust, uut omavahendite otsust ja sellega seotud õigusakti ESA 2010, samuti Euroopa Kontrollikoja auditi eriaruandes esitatud soovitusi.

Tuginedes komisjoni normidele järgiti sellele Eurostati olemasolevate õigusaktide, sealhulgas Euroopa statistikaprogrammi hindamise süsteemi,[10] mis moodustas kogu protsessi keskse osa. Lisaks viiakse igal aastal läbi kasutajauuringuid, et saada paremaid teadmisi kasutajate, nende vajaduste ja rahulolu kohta Eurostati osutatud teenustega. Eurostat kasutab hindamistulemusi selleks, et täiustada statistilise teabe kogumise protsessi ja oma statistilist väljundit. Need mõjutavad erinevaid strateegiakavasid nagu töökava ja juhtimiskava.

Eurostati toodete korralisi ülevaateid tehti sidusrühmade seas (kasutajad ja liikmesriigid) regulaarselt 2013. aastani. Viimati toimus see seoses rahvamajanduse arvepidamisega 2010. aastal[11]. Seejuures käsitleti tervet rahvamajanduse arvepidamise andmete kogumit, kuid tulemused on olulised ka kogurahvatulu jaoks, mis on peamine koondnäitaja.

---

8 ELT L 163, 23.6.2007, lk 17.

9 Euroopa statistikasüsteemi komitee 12. kohtumine, 12. veebruar 2012.

10 Vt http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/evaluation

11 http://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4375784/08-National+Accounts-RR-2011.pdf/

Kasutajate rahulolu mõõdeti rahuloluindeksiga[12] terve rea tegurite puhul. Riikide ja piirkondade võrreldavuse mõõtmise rahuloluindeks (käesoleva ettepaneku peamine element) oli 0,8. Rakendati soovitus metaandmete parandamise kohta.

Seoses kogurahvatulu komiteega, mis asendatakse ametliku eksperdirühmaga, olid rahuloluindeksi tulemused kõrged liikmesriikide võimaluse puhul panustada kogurahvatulu komitees otsuste tegemisse ja neid ette valmistada (1,0), kogurahvatulu komitee rolli puhul rahvamajanduse arvepidamise valdkonnas metoodika väljatöötamisele kaasaaitamises (1,0) ja kogurahvatulu komitee üldise tulemuslikkuse puhul (0,83). Lisaks märgiti kogurahvatulu komitee puhul, et kohtumiste keelelist korraldust (neid peetakse nüüd inglise keeles, sest tõlgid ei saanud tehnilistest küsimustest alati piisavalt hästi aru) ja kogurahvatulu nimistute kättesaadavust on parandatud. Rakendati ka ettepanek FISIMi arvutamise ja jaotamise parimaks metoodiliseks lahenduseks.

Igal aastal esitab kogurahvatulu komitee oma sügisesel kohtumisel arvamuse kogurahvatulu andmete asjakohasuse kohta omavahendite arvutamise eesmärgil. Arvamus on alati olnud positiivne.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ettepanekut arutati üksikasjalikult kogurahvatulu komitee kohtumistel aastatel 2012 (kaks istungit), 2013 (kaks istungit), 2015 (üks istung) ja 2016 (kaks istungit). Toetust on leidnud ettepaneku järgmised osad: andmete ja kvaliteediaruannete esitamine, kogurahvatulu nimistud, kogurahvatulu komitee parem integreerimine Euroopa statistikasüsteemi üldisse juhtimisstruktuuri, kontrollimenetlus ja teabekülastused. Kogurahvatulu komitee suhtub positiivselt ettepanekusse viia kogurahvatulu teavitamise kuupäev vastavusse ESA edastamiskava ja ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teavituskuupäevaga 30. septembril.

Euroopa statistikasüsteemi komitee kiitis teksti heaks oma kohtumisel mais 2013 ja muudetud teksti konsulteeriti temaga mais 2017. Makromajandusstatistika direktorite kohtumistel hoiti neid samuti regulaarselt arengutega kursis.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Liikmesriikide statistikaasutustega konsulteeriti kogurahvatulu komitee raames ja makromajandusstatistika direktorite kohtumisel (vt eespool).

Käesolevas ettepanekus võeti arvesse ka kogurahvatulu käsitlevas eriaruandes sisalduvad Euroopa Kontrollikoja soovitused.

- **Mõjuhinnang**

Käesoleva ettepanekuga pannakse liikmesriikidele väiksem koormus kui praeguses olukorras, sest kui omavahendite puhul ei mindaks üle ESA 2010-le, võidaks liikmesriikidelt nõuda topelt arvepidamist – üht iga standardi kohta. Kogurahvatulul põhinevate omavahendite andmete edastamise sünkroniseerimine muudel rahvamajanduse arvepidamise eesmärkidel (nt rahvamajanduse arvepidamise koondnäitajad, ülemäärase võla ja eelarvepuudujäägi statistika) esitatavate andmete edastamisega vähendab ka liikmesriikide aruandluskoormust.

[12] Rahuloluindeksit määratletakse positiivsete arvamuste („hea“ või „väga hea“) arvuna, millest lahutatakse negatiivsed arvamused („kehv“ või „väga kehv“) ning mis jagatakse positiivsete ja negatiivsete arvamuste arvuga. Selle väärtus saab olla vahemikus –1 ja 1. See arv võrdub ühega, kui puuduvad arvamused „kehv“ ja „väga kehv“ ning võrdub miinus ühega, kui puuduvad arvamused „hea“ ja „väga hea“.

Üleminek ESA 2010 kasutamisele parandab kogurahvatulul põhinevate omavahendite puhul kasutatavate andmete kvaliteeti.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepanek vastab REFIT-programmis sisalduvatele lihtsustamiseesmärkidele osalt kogurahvatulul põhinevate omavahendite andmete edastamise sünkroniseerimisega muudel rahvamajanduse arvepidamise eesmärkidel esitatavate andmete edastamisega ning osalt üleminekuga ESA 2010 kasutamisele omavahendite puhul, et liikmesriigid ei peaks esitama topelt arvepidamist – üht ESA 2010 ja üht ESA 95 kohta.

Kuna ettepanek mõjutab vaid liikmesriikide rahvamajanduse arvepidajaid, ei puuduta ettepanek ettevõtjaid.

- **Põhiõigused**

Ei kohaldata.

4. MÕJU EELARVELE

Eelarvelisi lisavahendeid ei vajata.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Nagu ka praeguse rahvamajanduse kogutulu määruse puhul, on kolme aasta pärast, st enne 31. detsembrit 2022 ette nähtud selle kohaldamist käsitlev aruanne. See hõlmab selliseid küsimusi nagu ajakohasus, kogurahvatulu nimistute ja kogurahvatulu andmete kvaliteet, Euroopa statistikasüsteemi komitee ja ametliku eksperdirühma toimimine ja kogurahvatuluga seoses tehtud parandused.

Mitte varem kui viis aastat pärast käesoleva määrus kohaldamise kuupäeva viib komisjon läbi määruse hindamise ja esitab aruande peamiste järelduste kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Hindamine viiakse läbi kooskõlas komisjoni parema õigusloome suunistega[13].

Liikmesriigid esitavad komisjonile kogu asjakohase teabe, mida on vaja aruande koostamiseks.

Kogurahvatulul põhinevate omavahendite kontrollimist uuris Euroopa Kontrollikoda põhjalikult oma aastaaruande tulusid käsitlevas peatükis.

Selle valdkonna tegevustest antakse aru makromajandusstatistika direktorite kohtumisel kaks korda aastas.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Puuduvad.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Ettepaneku ülesehitus põhineb praegusel rahvamajanduse kogutulu määrusel. Peamised muudatused on kokkuvõtlikult järgmised.

[13] Komisjoni talituste töödokument (2015) 111.

Preambul ja põhjendused

Selleks et rõhutada statistilist andmeterviklust kogurahvatulu statistika koostamisel ja ühtlustamisel, on õiguslikuks aluseks ELi toimimise lepingu artikli 338 lõige 1. Lisatud on viide uuele statistikaseadusele[14] ja Euroopa statistika tegevusjuhendile[15], samuti viited ELi omavahendeid käsitlevatele õigusaktidele.

Artikkel 1: määratlus

Selles artiklis määratletakse SKP ja kogurahvatulu. Olulisi muudatusi ei ole; ajakohastatakse kasutatavat standardit, milleks nüüd on ESA 95 asemel ESA 2010.

Artikkel 2: andmete edastamine, läbivaatamised ja kvaliteediaruanded

Tehakse ettepanek andmete edastamiseks Eurostatile 22. septembri asemel 30. septembriks. Seega on see kuupäev kooskõlas rahvamajanduse arvepidamise teiste andmete edastamise kuupäevaga, mis vähendab liikmesriikide koormust.

Artikkel 3: kogurahvatulu nimistud

Kohandamine ESA 2010ga. ELi omavahendeid käsitlevate õigusaktide ratifitseerimismenetluse pikkuse tõttu on nimistute esitamise tähtpäev juba möödunud. Selle artikliga nähakse ka ette nimistute ajakohastamise ajakava.

Artikkel 4: kogurahvatulu eksperdirühm

Komisjon on teinud ettepaneku luua Euroopa statistikasüsteemile uus püramiidikujuline ja selge struktuur, et parandada koordineerimist ja tõhustada partnerlust Euroopa statistikasüsteemis, kusjuures selle kõrgeimaks strateegiaorganiks oleks Euroopa statistikasüsteemi komitee. Sellise ühtlustamise üks aspekt on koondada kõik komiteemenetluse volitused Euroopa statistikasüsteemi komitee kätte. Euroopa statistikasüsteemi komitee toetas sellist uut lähenemisviisi 2012. aasta veebruaris[16]. Seetõttu jääb praegu väljaspool komiteemenetlust kogurahvatulu komitee tehtav töö, sealhulgas iga-aastane arvamus liikmesriikide igal aastal esitatud kogurahvatulu andmete asjakohasuse kohta, komisjoni moodustatava uue ametliku eksperdirühma vastutusalasse. Enamiku praeguse rahvamajanduse kogutulu määruse kohaselt kogurahvatulu komiteele määratud väljaspool komiteemenetlust täidetavate ülesannete määratlemine kandub üle komisjoni otsusesse.

Artikkel 5: Kontrollimenetlus ESA nõuetekohase rakendamise selgitused Koostamismenetluste parandamine

Vastutus kogurahvatulu andmete puhul kasutatavate allikate ja meetodite eest jääb endiselt komisjonile. ESA 2010 vastuvõtmisega hakkab komisjon vastutama ka ESA 2010 nõuetekohase rakendamise selgitamise eest.

Artikkel 6: Teabekäigud

Praeguse rahvamajanduse kogutulu määruse sõnastus võimaldab nn teabekäike, ilma et selgitataks, mida need endast kujutavad. Nende teabekäikude raames võidakse uurida kas kvalitatiivseid (st kooskõla ESA 2010ga) või kvantitatiivseid (st arvutuste otsene kontroll) aspekte. Euroopa Kontrollikoda on soovitanud komisjonil (Eurostat) keskenduda rohkem viimati nimetatud aspektile.

---

[14] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta (ELT L 87, 31.3.2009, lk 164).

[15] Heaks kiidetud Euroopa statistikasüsteemi komitee poolt 28. septembril 2011.

[16] Euroopa statistikasüsteemi komitee 12. kohtumine, 12. veebruar 2012.

Põhjus teha seoses kogurahvatuluga teistsuguseid teabekäike kui muude omavahenditega seoses, on see, et kui Eurostatil on eelkõige olemas ESA metoodikaga seotud teadmised, siis liikmesriikidel on rohkem praktilisi kogemusi kõnealuse metoodika rakendamises riiklike hinnangute koostamisel.

Artikkel 7

Euroopa statistikasüsteemi komiteele on määratud ülesanne abistada komisjoni komiteemenetluse meetmete vastuvõtmises, mida on vaja kogurahvatuluga seotud ühtlustamiseks. Seepärast asendab Euroopa statistikasüsteemi komitee kogurahvatulu komitee, mis lakkab eksisteerimast.

Artikkel 8: Aruanne

Komisjon annab aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 9: Seniste õigusaktide kehtetuks tunnistamine

Praeguse rahvamajanduse kogutulu määruse ja rahvamajanduse kogutoodangu direktiivi kehtetuks tunnistamisega on vaja säilitada nende õigusaktide alusel tehtud otsused.

2017/0134 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

rahvamajanduse kogutulu ühtlustamise kohta turuhindades (rahvamajanduse kogutulu määrus), millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/130/EMÜ, Euratom ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1287/2003

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 338 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Liidu omavahendite kasvav osa, mis põhineb liikmesriikide kogurahvatulul turuhindades (edaspidi „kogurahvatulu“), tekitab vajaduse parandada nimetatud kogumi võrreldavust, usaldusväärsust ja ammendavust.

(2) Statistiline andmeterviklus, mis saavutatakse järgides Euroopa statistika tegevusjuhendi põhimõtteid, mille Euroopa statistikasüsteemi komitee 28. septembril 2011 läbi vaatas ja ajakohastas, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 223/2009[17], on eriti oluline, kui statistikat kasutatakse otse haldusotstarbel.

(3) Need andmed on ka oluliseks analüütiliseks vahendiks riiklike majanduspoliitikate ja liidu erinevate poliitikate kooskõlastamisel.

(4) Nõukogu otsuse 2014/335/EL (Euratom Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta) artikli 2 lõike 7 kohaselt tähendab kogurahvatulu aastast kogurahvatulu turuhindades, nagu sätestatud määruse (EL) nr 549/2013 („ESA 2010“) A lisas. Lisaks tunnistati kooskõlas nõukogu otsuse 2014/335/EL, Euratom[18] artikli 10 lõikega 1 ja selle artikli 10 lõikest 2 tulenevalt nõukogu otsus 2007/436/EÜ, Euratom[19] kehtetuks.

(5) On oluline, et kogurahvatulu andmed oleksid võrreldavad ja seepärast tuleb järgida ESA 2010 asjakohaseid määratlusi ja raamatupidamiseeskirju. Selleks peavad

---

[17] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1101/2008 (konfidentsiaalsete statistiliste andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta), nõukogu määruse (EÜ) nr 322/97 (ühenduse statistika kohta) ja nõukogu otsuse 89/382/EMÜ, Euratom (millega luuakse Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee) kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 87, 31.3.2009, lk 164).

[18] Nõukogu 26. mai 2014. aasta otsus 2014/335/EL, Euratom Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta (ELT L 168, 7.6.2014, lk 105).

[19] Nõukogu 7. juuni 2007. aasta otsus 2007/436/EÜ, Euratom Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta (ELT L 163, 23.6.2007, lk 17).

kasutatud hindamisprotseduurid ja põhiandmed võimaldama ESA 2010 määratluste ja raamatupidamiseeskirjade õiget rakendamist.

(6) On oluline, et rahvamajanduse kogutulu koostamiseks kasutatud allikad ja meetodid oleksid usaldusväärsed. See tähendab, et sobiva töötlemata põhistatistika suhtes tuleb võimalikult suures ulatuses rakendada usaldusväärseid, sobivaid ja ajakohaseid tehnikaid.

(7) On oluline, et kogurahvatulu andmed on ammendavad ja seepärast tuleks neis arvesse võtta ka tegevusi, mida ei esitata statistilistes ülevaadetes ega maksu-, sotsiaal- või teiste halldusküsimustega tegelevatele ametivõimudele. Rahvamajanduse kogutulu suurenenud katvus eeldab sobiva statistikabaasi ja hindamisprotseduuride väljaarendamist ning sobivate korrigeerimiste läbiviimist.

(8) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamisel ühetaolised tingimused kogurahvatulu andmete esitamiseks omavahendite arvutamise eesmärgil, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused võtta meetmeid, mis on seotud kogurahvatulu ja selle komponentide ESA 2010 kohastes arvutustes kasutatud allikate ja meetodite nimistutega ning meetmeid, mille eesmärk on parandada liikmesriikide kogurahvatulu andmete võrreldavust, usaldusväärsust ja ammendavust. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011[20].

(9) Nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 608/2014 [21] on ette nähtud kohapealsed kontrollid liikmesriikides omavahendite kontrollimiseks. Lisaks nendele kontrollidele peaks komisjonil olema õigus teha kogurahvatuluga seotud teabekäike, et tagada kogurahvatulu andmete võrreldavus, usaldusväärsus ja ammendavus. Liikmesriikide statistikaasutuse esindajate osalemine kogurahvatuluga seotud teabekäikudel teistes liikmesriikides peaks aitama kaasa kogurahvatulu kontrollimise protsessi läbipaistvusele.

(10) Määruse (EÜ) nr 223/2009 artikli 7 kohaselt on Euroopa statistikasüsteemi komiteel palutud anda erialast nõu.

(11) Nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1287/2003[22] artiklis 4 osutatud rahvamajanduse kogutulu komitee on väljastanud arvamusi, nõustanud ja abistanud komisjoni rakendusvolituste teostamisel. Euroopa statistikasüsteemi komitee uut struktuuri käsitleva strateegia kohaselt, mille eesmärk on luua püramiidikujuline ja selge struktuur, et parandada koordineerimist ja tõhustada partnerlust, peaks määrusega (EÜ) nr 223/2009 asutatud Euroopa statistikasüsteemi komiteel olema nõuandev roll ja ta peaks abistama komisjoni rakendamisvolituste teostamisel. Selleks tuleks kogurahvatulu komitee asendada Euroopa statistikasüsteemi komiteega, kes abistab komisjoni tema rakendusvolituste kasutamisel käesoleva määruse alusel. Siiski peaks komisjon moodustama teiste funktsioonide jaoks, mida määruse (EÜ, Euratom) nr 1287/2003 alusel täitis varem kogurahvatulu komitee ja mis ei ole seotud komisjoni abistamisega tema rakendusvolituste kasutamisel, ametliku eksperdirühma, kes aitaks komisjoni muudel puhkudel.

---

[20] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

[21] Nõukogu 26. mai 2014. aasta määrus (EL, Euratom) nr 608/2014, millega kehtestatakse Euroopa Liidu omavahendite süsteemi rakendusmeetmed (ELT L 168, 7.6.2014, lk 29).

[22] Nõukogu 15. juuli 2003. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 1287/2003 rahvamajanduse kogutulu ühtlustamise kohta turuhindades (rahvamajanduse kogutulu määrus) (ELT L 181, 19.7.2003, lk 1).

(12) Nõukogu direktiivis 89/130/EMÜ, Euratom[23] ja määruses (EÜ, Euratom) nr 1287/2003 on sätestatud protseduur rahvamajanduse kogutoodangu ja kogurahvatulu võrreldavuse, usaldusväärsuse ja ammendavuse kontrollimiseks ja hindamiseks rahvamajanduse kogutoodangu ja kogurahvatulu komiteedes, kus liikmesriigid ja komisjon teevad tihedat koostööd. Seda protseduuri tuleb korrigeerida, et võtta arvesse ESA 2010 kohast kogurahvatulu kasutust omavahendite jaoks, omavahendite kättesaadavaks tegemise läbivaadatud ajakava ja hiljutisi arenguid Euroopa statistikasüsteemis. Seega tuleks need õigusaktid kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Kogurahvatulu turuhindades – määratlus ja arvutamine

Artikkel 1

1. Kogurahvatulu turuhindades ja sisemajanduse koguprodukt (SKP) turuhindades määratletakse kooskõlas Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemiga (ESA 2010), mis kehtestati määrusega (EL) nr 549/2013.

2. Määruse (EL) nr 549/2013 A lisa punkti 8.89 kohaselt on sisemajanduse koguprodukt turuhindades residendist tootmisüksuste tootmistegevuse lõpptulemus. Seda saab määratleda kolmel viisil:

(a) tootmise meetodil: SKP on eri institutsionaalsete sektorite või eri tegevusalade kogulisandväärtuste summa, millele on liidetud maksud ning millest on lahutatud tootesubsiidiumid (mida ei eraldata sektorite ja tegevusalade lõikes). SKP on kogumajanduse tootmiskonto tasakaalustavaks kirjeks;

(b) kulutuste meetodil: SKP on residendist institutsionaalsete üksuste kaupade ja teenuste lõppkasutuse summa (lõpptarbimine ja kapitali kogumahutus), millele on liidetud kaupade ning teenuste ekspordi ja impordi vahe;

(c) sissetulekute meetodil: SKP on kogumajanduse tulude moodustamise konto kasutamiste (hüvitised töötajatele, maksud tootmiselt ja impordilt miinus subsiidiumid, tegevuse koguülejääk ja segatulu kogumajanduse kohta) summa.

3. Määruse (EL) nr 549/2013 A lisa punkti 8.94 kohaselt on kogurahvatulu residendist institutsionaalsete üksuste poolt saadav esmane tulu kokku: hüvitised töötajatele, tootmis- ja impordimaksude ning subsiidiumide vahe, omanditulu (saadav tulu miinus omandi eest tasumisele kuuluvad summad), tegevuse koguülejääk ja kogusegatulu. Kogurahvatulu võrdub SKP miinus residendist institutsionaalsete üksuste poolt mitteresidendist institutsionaalsetele üksustele makstav esmane tulu pluss residendist institutsionaalsete üksuste poolt välismaailmast saadav esmane tulu.

[23] Nõukogu 13. veebruari 1989. aasta direktiiv 89/130/EMÜ, Euratom rahvamajanduse kogutoodangu turuhindades arvutamise ühtlustamise kohta (EÜT L 49, 21.2.1989, lk 26).

II peatükk

Kogurahvatulu andmete ja lisateabe edastamine

Artikkel 2

1. Liikmesriigid määravad kogurahvatulu kindlaks tavapärase rahvamajanduse arvepidamise koostamise kontekstis kooskõlas artikliga 1.

2. Enne iga aasta septembri lõppu esitavad liikmesriigid komisjonile (Eurostat) rahvamajanduse arvepidamise kontekstis kogurahvatulu ja selle komponentide kogusumma arvud vastavalt artiklis 1 viidatud määratlustele. SKP ja selle komponentide kogusummad võib esitada lähtuvalt artikli 1 lõikes 2 viidatud kolmest lähenemisest. Esitatud arvud käsitlevad eelnenud aastat ja arvude suhtes tehtud mis tahes muudatusi varasematel aastatel.

3. Lõikes 2 viidatud andmete edastamisel saadavad liikmesriigid komisjonile (Eurostat) kogurahvatulu kvaliteediaruande. Aruandes esitatakse teave, mis on vajalik, et näidata, kuidas kogusummad arvutati, ja et eelkõige kirjeldada olulisi muudatusi kasutatud allikates ja meetodites ning selgitada varasemate kogurahvatulu hinnangute suhtes tehtud parandusi.

Artikkel 3

1. Selleks, et tagada täielik vastavus ESA 2010ga, esitavad liikmesriigid komisjonile (Eurostat) ESA 2010 kohaselt kogurahvatulu ja selle komponentide arvutamiseks kasutatud allikate ja meetodite nimistu.

2. Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks lõikes 1 viidatud nimistu üksikasjaliku struktuuri ja sisu, samuti selle ajakohastamise ajakava. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Selleks, et lihtsustada nõuetele vastavuse võrdlevat analüüsi, koostab komisjon tihedas koostöös artiklis 4 osutatud eksperdirühmaga nimistu jaoks juhendi.

III peatükk

Kogurahvatulu arvutamise menetlused ja kontrollimine

Artikkel 4

Komisjon asutab ametliku eksperdirühma, kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja eesistujana komisjoni esindaja, et nõustada komisjoni kogurahvatulu arvutuste võrreldavuse, usaldusväärsuse ja ammendavuse osas ning avaldada selle kohta oma arvamust, uurida käesoleva määruse rakendamise küsimusi ja väljastada iga-aastaseid arvamusi liikmesriikide esitatud kogurahvatulu andmete asjakohasuse kohta.

Artikkel 5

1. Komisjon kontrollib artikli 3 lõikes 1 osutatud nimistu allkaid ja meetodeid. Selles kontekstis kasutatakse kontrollimeetodit, mille komisjon on koostanud tihedas koostöös artiklis 4 nimetatud eksperdirühmaga. Selle meetodi aluseks on vastastikuse eksperdihinnangu ja kulutasuvuse põhimõtted.

2. Komisjon kehtestab rakendusaktidega meetmed, et teha kogurahvatulu andmed võrreldavamaks, usaldusväärsemaks ja ammendavamaks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 6

1. Ilma et see piiraks määruse (EÜ, Euratom) nr 608/2014 artiklis 2 sätestatud kontrollimiste kohaldamist, võib komisjon (Eurostat) liikmesriikides vajaduse korral läbi viia kogurahvatulu teabekäike.

2. Teabekäikude läbiviimisel liikmesriikides võib komisjon (Eurostat) paluda abi rahvamajanduse arvepidamise ekspertidelt, kes esindavad liikmesriikide statistikaasutusi.

Rahvamajanduse arvepidamise eksperdid kantakse nimekirja, mis koostatakse vabatahtlike ettepanekute põhjal, mille saadavad komisjonile (Eurostat) rahvamajanduse arvepidamise aruandluse eest vastutavad riiklikud ametiasutused.

Liikmesriikide osalemine nendel teabekäikudel on vabatahtlik.

Artikkel 7

1. Komisjoni abistab Euroopa statistikasüsteemi komitee, mis on asutatud määrusega (EÜ) nr 223/2009. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

IV peatükk

Lõppsätted

Artikkel 8

Hiljemalt 31. detsembriks 2022 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta.

Artikkel 9

Direktiiv 89/130/EMÜ, Euratom ja määrus (EÜ, Euratom) nr 1287/2003 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud õigusaktidele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele käesoleva määruse lisas esitatud vastavustabelite kohaselt.

Artikkel 10

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel *president*	*Nõukogu nimel* *eesistuja*